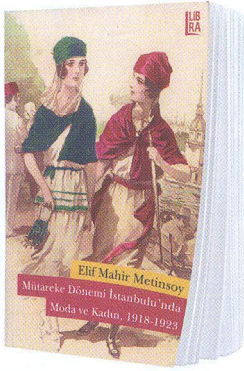

TARİHİN RENKLİ BELGESİ: KADIN KIYAFETLERİ

MÜTAREKE DÖNEMİ İSTANBUL'UNDA
MODA VE KADIN 1918-1923

Elif Mahir Metinsoy

Libra Yayıncılık, 2014, 272 Sayfa, ₺70

Müslüman ülkelerde modernleşme sürecinde zuhur eden eski-yeni tartışmasının en hararetli boyutu kadının kimliği ve kıyafetleri üzerinde cereyan etti. Cumhuriyet'ten sonra gittikçe alevlenen mücadele kadının görünüşünü ideolojik bir boyuta taşıdı.

Bir kriz dönemi kadın modası üzerinden nasıl analiz edilebilir? İşgal altındaki bir şehirde kadın kimliği kendini nereye konumlandırır? Bu ve benzeri soruların cevabı için Elif Mahir Metinsoy'un kaleme aldığı kitap iyi bir kılavuz.

Yazar 1. Dünya Savaşı ve İstanbul'un işgali sürecinin toplumsal izlerini kıyafetler üzerinden analiz ediyor. İşgal altındaki İstanbul'da kadınlar

modayı sadece güzelleşmek amacıyla takip etmiyorlardı, yazara göre, onu bir kimlik inşa etme aracı olarak da kullanıyorlardı. Müslüman ve Türk kimliğini yansıtan kıyafetler, İtilaf güçlerine karşı psikolojik direncin bir tür yansımasıydı.

Paris'ten İstanbul'a esen moda rüzgârının İstanbul kadınlarını bir hayli etkilediği de anlaşılıyor kitabın sayfalarından. Ayrıca beyaz Rus göçmen kadınlarıyla gelen hayat tarzı ve giyim kuşam biçimi de Türk kadınlarına tesir etmiş.

Ancak Osmanlı kültür ve ahlak çerçevesi bu esintinin yönünü değiştiren bir dalgakıran işlevi görmekteydi Metinsoy'a göre. Fikrî hayatta yükselen milliyetçi akım, İstanbul kadınına da kendi kimliğiyle Batı modasını harmanlamaya sevk etmiştir.

İmparatorluğun son demlerinde yaşanan sosyal ve siyasî zorlukları, kadının böyle bir ortamda yüklendiği fonksiyonu modanın canlı renkleri üzerinden takip etmek mümkün kitapta.

Dönemin gazete ve moda dergilerden alınan çarpıcı örneklerle desteklenen kitabın, yakın tarihin siyasî yorumlarına karşı alternatif bir sosyal tarihçilik örneği olduğunu vurgulamamız gerekiyor. ■

